

Tisková zpráva

Umělá inteligence (AI) – znalosti, zkušenosti a postoje – březen/duben 2026

- ⊙ Více než dvě třetiny respondentů (68 %) uvedly, že o rozvoji umělé inteligence „něco vědí“ (53 %) nebo o něm „ví hodně“ (15 %). Téměř třetina respondentů (31 %) o rozvoji umělé inteligence slyšela, ale podle vlastních slov o něm skoro nic neví. Pouze 1 % dotázaných uvedlo, že o rozvoji AI nikdy neslyšelo.
- ⊙ Nástroje využívající AI používá alespoň někdy sedm z deseti (72 %) Čechů a Češek, alespoň jednou týdně se jedná o více než polovinu české veřejnosti (51 %). Naopak více než čtvrtina dotázaných (27 %) uvedla, že tyto nástroje nepoužívá nikdy.
- ⊙ Jako nejčastější přínos umělé inteligence pro lidstvo respondenti uváděli pomoc při práci, rutinních či administrativních činnostech, což zmínila přibližně čtvrtina lidí, kteří odpovídali na tuto otázku (24 %).
- ⊙ Jako nejčastější riziko umělé inteligence pro lidstvo bylo uváděno oslabení kritického myšlení, zlenivění a závislost na AI, což zmínila téměř třetina respondentů (30 %).
- ⊙ Nejvyšší míru souhlasu v otázce postojů k AI získaly výroky požadující transparentní uvádění použití AI – jak při generování textu nebo obrázků, tak při komunikaci na sociálních médiích, e-mailem nebo telefonem. U obou výroků souhlasí shodně 93 % respondentů.

Zpracovali:

Anna Katrňáková, Matyáš Marek

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 587; e-mail: anna.katrnakova@soc.cas.cz, matyas.marek@soc.cas.cz

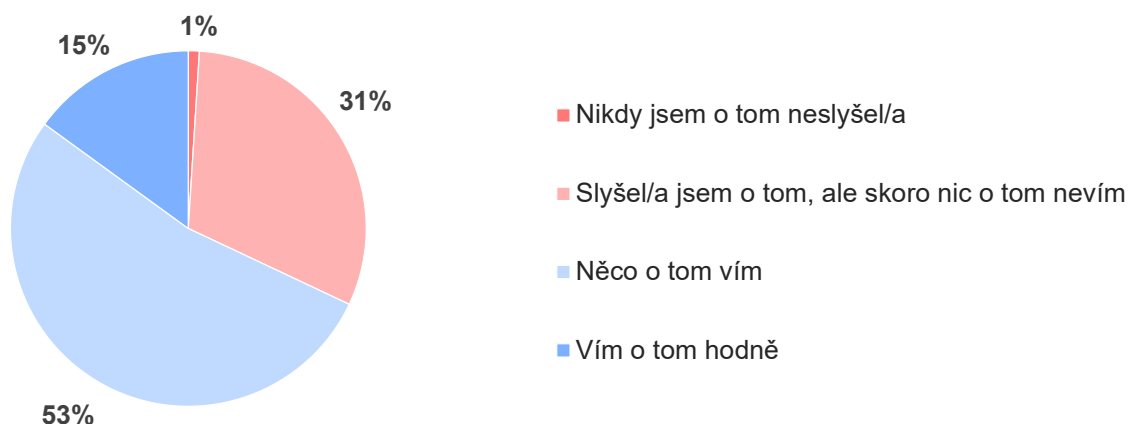

Do pravidelného šetření na přelomu března a dubna 2026 byly v rámci Panelu Naše společnost poprvé zařazeny otázky týkající se znalostí, zkušeností a postojů české veřejnosti k umělé inteligenci (AI). V rámci bloku otázek respondenti hodnotili své povědomí o rozvoji umělé inteligence, uváděli, jak často používají nástroje využívající AI, a hodnotili přínosy a rizika umělé inteligence pro lidstvo. V neposlední řadě respondenti vyjadřovali souhlas či nesouhlas s vybranými výroky ohledně AI.

Ve všech otázkách ohledně umělé inteligence jsme pracovali s následující definicí umělé inteligence, která byla předložena respondentům v dotazníku: *V následujících otázkách budeme pojmem umělá inteligence myslet tzv. generativní umělou inteligenci (AI), nejlépe známou prostřednictvím ChatGPT, Copilota, Gemini a podobných programů. Generativní AI vykazuje schopnosti podobné lidským, jako je uvažování, učení, plánování a kreativita. Dokáže vytvářet složité texty, umělecká díla a počítačové programy, které donedávna dokázal vytvořit pouze člověk.*

Z grafu 1, vyobrazujícího míru povědomí o rozvoji umělé inteligence, je vidět, že většina české populace o rozvoji AI alespoň slyšela. Více než polovina respondentů (53 %) uvedla, že o rozvoji umělé inteligence „něco ví“ a 15 % uvedlo, že o tomto tématu „ví hodně“. Celkem tedy více než dvě třetiny respondentů (68 %) deklarují alespoň určitou míru znalosti v oblasti rozvoje AI. Téměř třetina respondentů (31 %) uvedla, že o rozvoji umělé inteligence „slyšela, ale skoro nic o něm neví“. Pouze 1 % dotázaných uvedlo, že o rozvoji AI nikdy neslyšelo.

Graf 1: Povědomí o rozvoji AI (%)¹

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2603, 27. 3. - 8. 4. 2026, 1 031 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Mladší respondenti ve věku 15–39 let častěji uváděli odpověď „vím o tom hodně“ – v nejmladší věkové kategorii (15–19 let) se jednalo o 39 %. Naopak s přibývajícím věkem se míra deklarovaného povědomí o rozvoji AI snižuje, přičemž nejstarší respondenti (ve věku 65 a více let) častěji uvádějí „nikdy jsem o tom neslyšel/a“ (3 %) a „slyšel/a jsem o tom, ale skoro nic o tom nevím“ (51 %).

Významné rozdíly jsou patrné také podle pohlaví a vzdělání. Muži významně častěji uvádějí, že o současném rozvoji AI „vědí hodně“ (20 % ve srovnání s 9 % u žen), ženy naopak významně častěji říkají, že o AI „slyšely, ale skoro nic o ní nevědí“ (34 %). Respondenti s vysokoškolským vzděláním významně častěji uvádějí, že o AI „vědí hodně“ (23 %) nebo že o ní „něco vědí“ (64 %), zatímco u respondentů se základním vzděláním nebo středním vzděláním bez maturity je významně častější odpověď „slyšel/a jsem o tom, ale skoro nic o tom nevím“ (43 %).

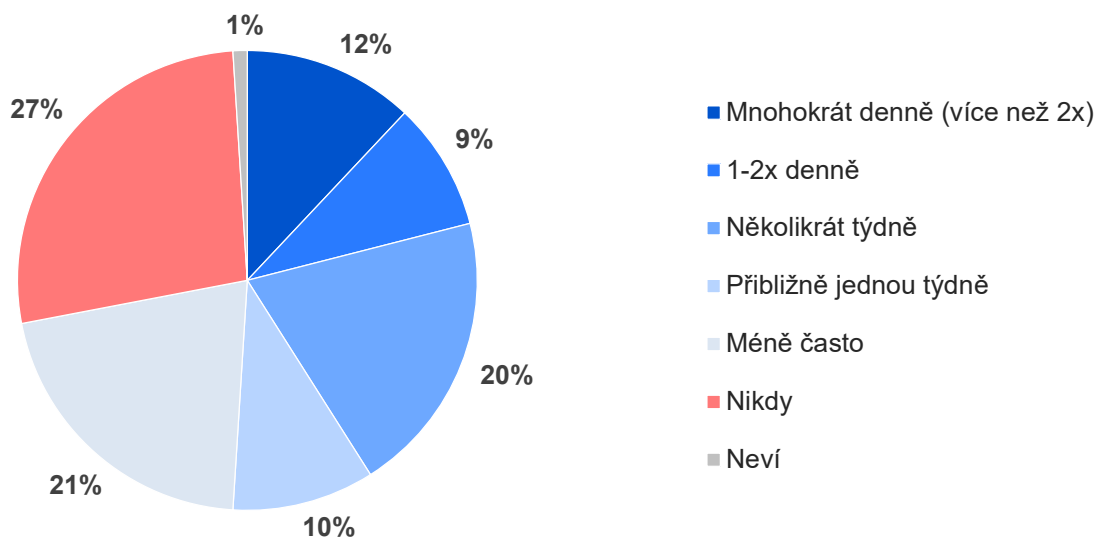
V návaznosti na povědomí o rozvoji umělé inteligence jsme se také ptali české veřejnosti, s jakou frekvencí využívá nástroje generativní AI. Z grafu 2 vyplývá, že tyto nástroje používá alespoň někdy většina české veřejnosti. Využívání mnohokrát denně (tedy více než dvakrát za den) uvedlo 12 % respondentů a dalších 9 % dotázaných uvedlo, že je používá jednou až dvakrát denně. Celkem tedy přibližně pětina respondentů (21 %) používá nástroje využívající AI na denní bázi. Několikrát týdně používá tyto nástroje pětina respondentů (20 %) a přibližně jednou týdně desetina dotázaných (10 %). Alespoň jednou týdně tedy využívá nástroje založené na AI přibližně polovina respondentů (51 %). Další pětina dotázaných (21 %) uvedla, že tyto nástroje používá méně často. Více než čtvrtina respondentů (27 %) uvedla, že nástroje využívající umělou inteligenci nepoužívá nikdy.

Lidé, kteří uvádějí vyšší povědomí o rozvoji umělé inteligence, zároveň deklarují vyšší frekvenci používání nástrojů AI. Téměř polovina (42 %) lidí, kteří o AI „vědí hodně“, tyto nástroje používá mnohokrát denně. Naopak mezi těmi, kteří „o AI slyšeli, ale skoro nic o ní nevědí“, více než polovina (58 %) uvádí, že nástroje umělé inteligence nikdy nevyužívá.

Při třídění podle věku, pohlaví nebo vzdělání se objevuje obdobný vzorec jako v otázce povědomí o rozvoji AI. Mezi osobami ve věku 15–29 let uvedlo 45 %, že využívají nástroje AI alespoň jednou denně, zatímco pro respondenty ve věku 30–39 let se jedná o 29 % a postupně se míra frekvence snižuje až k 3 % u osob ve věku 65 a více let. Muži častěji uvádějí odpověď „mnohokrát denně“ (14 %) ve srovnání se ženami (10 %), což platí i pro vysokoškolsky vzdělané Čechy a Češky (19 %) ve srovnání s těmi, kteří mají základní nebo středoškolské nematuritní vzdělání (7 %).

¹ Znění otázky: „Kolik toho víte o současném rozvoji umělé inteligence (AI) jako jsou například nástroje pro vytváření textů, obrázků nebo odpovědí na otázky?“ Varianty odpovědí: Nikdy jsem o tom neslyšel/a; Slyšel/a jsem o tom, ale skoro nic o tom nevím; Něco o tom vím; Vím o tom hodně.

Graf 2: Frekvence používání nástrojů využívajících AI (%)²

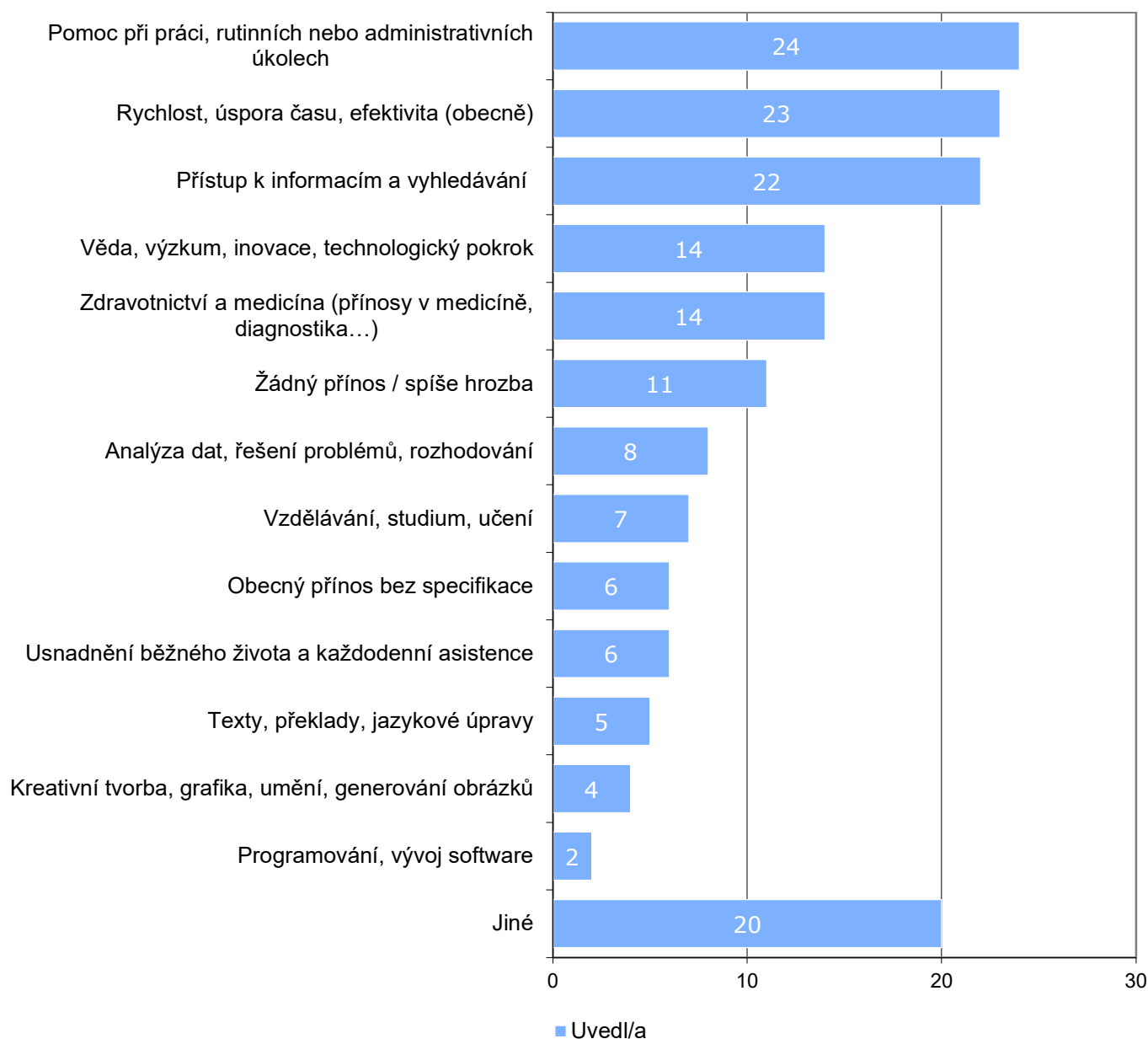
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2603, 27. 3. - 8. 4. 2026, 1 031 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Abychom zjistili spontánní postoje českých občanů k umělé inteligenci, položili jsme dvě otevřené otázky: jaké vnímají přínosy a jaká vnímají rizika umělé inteligence pro lidstvo. Lidé mohli uvádět libovolné odpovědi, které byly následně rozděleny do tematických kategorií. Jelikož se v každé odpovědi mohlo objevit více přínosů nebo rizik (které spadají do vícero tematických oblastí), převyšují součty v grafech 100 % (v grafech je uvedeno procento respondentů, kteří dané téma zmínili ve své odpovědi). Na obě otevřené otázky jsme se ptali jen těch respondentů, kteří uvedli, že mají alespoň nějaké povědomí o rozvoji umělé inteligence (tedy neuvedli, že o rozvoji AI nikdy neslyšeli).

Graf 3 zachycuje, jaké přínosy umělé inteligence pro lidstvo lidé uváděli. Nejčastěji respondenti vidí jako přínos „pomoci při práci, rutinních nebo administrativních úkolech“, což zmínila přibližně čtvrtina (24 %) z těch, kteří mají alespoň nějaké povědomí o AI. Podobný podíl dotázaných uvedl odpovědi v kategorii „obecné efektivity, rychlosti a úspory času“ (23 %) a v kategorii „přístupu k informacím a vyhledávání“ (22 %). Méně často uváděli lidé další přínosy: shodně 14 % respondentů uvedlo kategorie „věda, výzkum, inovace a technologický pokrok“ a „zdravotnictví a medicína“. Ostatní kategorie byly zmíněny přibližně desetinou nebo menším podílem dotázaných. Pětina respondentů (20 %) zmínila jinou kategorii.

² Znění otázky: „Používáte Vy osobně nějaký nástroj využívající umělou inteligenci?“ Varianty odpovědí: Mnohokrát denně (více než 2x), 1–2x denně, Několikrát týdně, Přibližně jednou týdně, Méně často, Nikdy, Neví.

Graf 3: Jaké jsou podle Vás přínosy umělé inteligence pro lidstvo? (%)³

Položky seřazeny sestupně dle podílů odpovědí „uvedl/a“, kategorie „jiné“ je uvedena samostatně jako poslední.

Pozn.: Procenta v grafu znázorňují podíl odpovědí mezi respondenty, kteří uvedli, že mají alespoň nějaké povědomí o rozvoji umělé inteligence. Do výpočtu tedy nejsou zahrnuti respondenti, kteří uvedli, že o rozvoji AI nikdy neslyšeli.

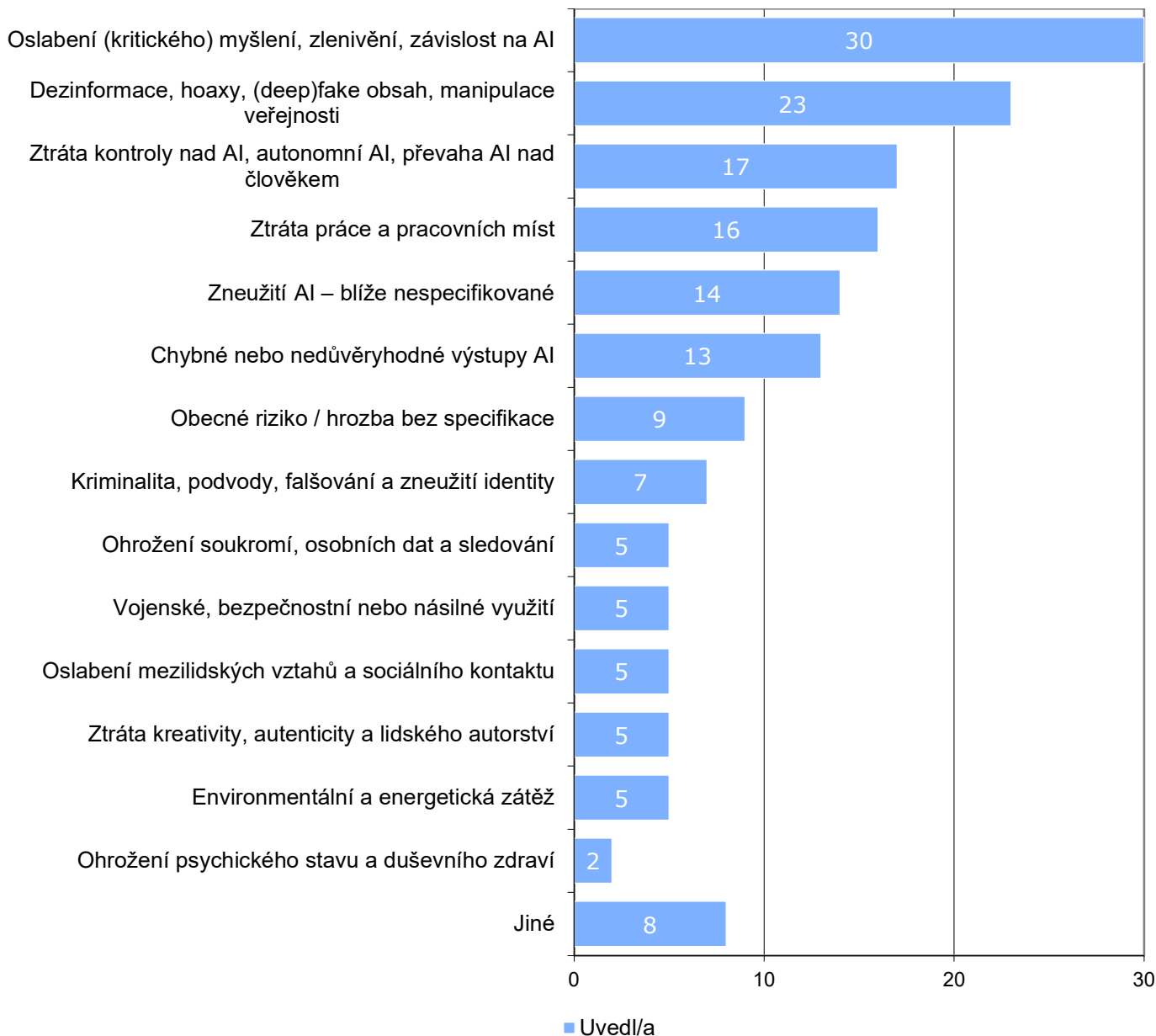
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2603, 27. 3. - 8. 4. 2026, 1 031 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Graf 4 zobrazuje vnímaná rizika umělé inteligence. Nejčastěji uváděným rizikem byly odpovědi v kategorii „oslabení kritického myšlení, zlenivění a závislost na AI“, což zmínila téměř třetina respondentů (30 %). Druhým nejčastěji zmiňovaným rizikem bylo „dezinformace, hoaxy, (deep)fake obsah a manipulace veřejnosti“, které uvedla téměř čtvrtina dotázaných (23 %). Méně než pětina dotázaných uvedla kategorii „ztráty kontroly nad AI, autonomní AI, převaha AI nad

³ Znění otázky: „Jaké jsou podle vás přínosy umělé inteligence pro lidstvo?“ Otevřená otázka. Nebyla pokládána těm respondentům, kteří v předchozí otázce uvedli, že o AI nikdy neslyšeli.

člověkem“ (17 %) a kategorii „ztráty práce a pracovních míst“ (16 %). Následovalo „obecné zneužití umělé inteligence“ (14 %) a „chybné či nedůvěryhodné výstupy AI“ (13 %). Ve srovnání s přínosy je u rizik patrné o něco výraznější soustředění odpovědí do nejčastěji uváděné kategorie.

Graf 4: Jaká jsou podle Vás rizika umělé inteligence pro lidstvo? (%)⁴

Položky seřazeny sestupně dle podílů odpovědí „uvedl/a“, kategorie „jiné“ je uvedena samostatně jako poslední.

Pozn.: Procenta v grafu znázorňují podíl odpovědí mezi respondenty, kteří uvedli, že mají alespoň nějaké povědomí o rozvoji umělé inteligence. Do výpočtu tedy nejsou zahrnuti respondenti, kteří uvedli, že o rozvoji AI nikdy neslyšeli.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2603, 27. 3. - 8. 4. 2026, 1 031 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

⁴ Znění otázky: „Jaká jsou podle Vás rizika umělé inteligence pro lidstvo?“ Otevřená otázka. Nebyla pokládána těm respondentům, kteří v předchozí otázce uvedli, že o AI nikdy neslyšeli.

Poslední otázka, ze které reportujeme výsledky v této tiskové zprávě, se týká postojů české veřejnosti k vybraným výroky ohledně umělé inteligence. Položky v grafu 5 jsou seřazeny sestupně podle součtu podílů odpovědí „rozhodně souhlasím“ a „spíše souhlasím“.

Nejvyšší míru souhlasu získaly první dva výroky v grafu 5, s nimiž souhlasí stejně 93 % – jednalo se o výroky „lidé by měli být vždy informováni o tom, že komunikují (na sociálních sítích, emailem, telefonem) s umělou inteligencí“ a „lidé by měli být vždy informováni o tom, že k výrobě textu, obrázku nebo videa byla použita umělá inteligence“. V obou případech přitom výrazně převažoval „rozhodný souhlas“, který uvedly přibližně dvě třetiny dotázaných (67 % pro první a 64 % pro druhý výrok).

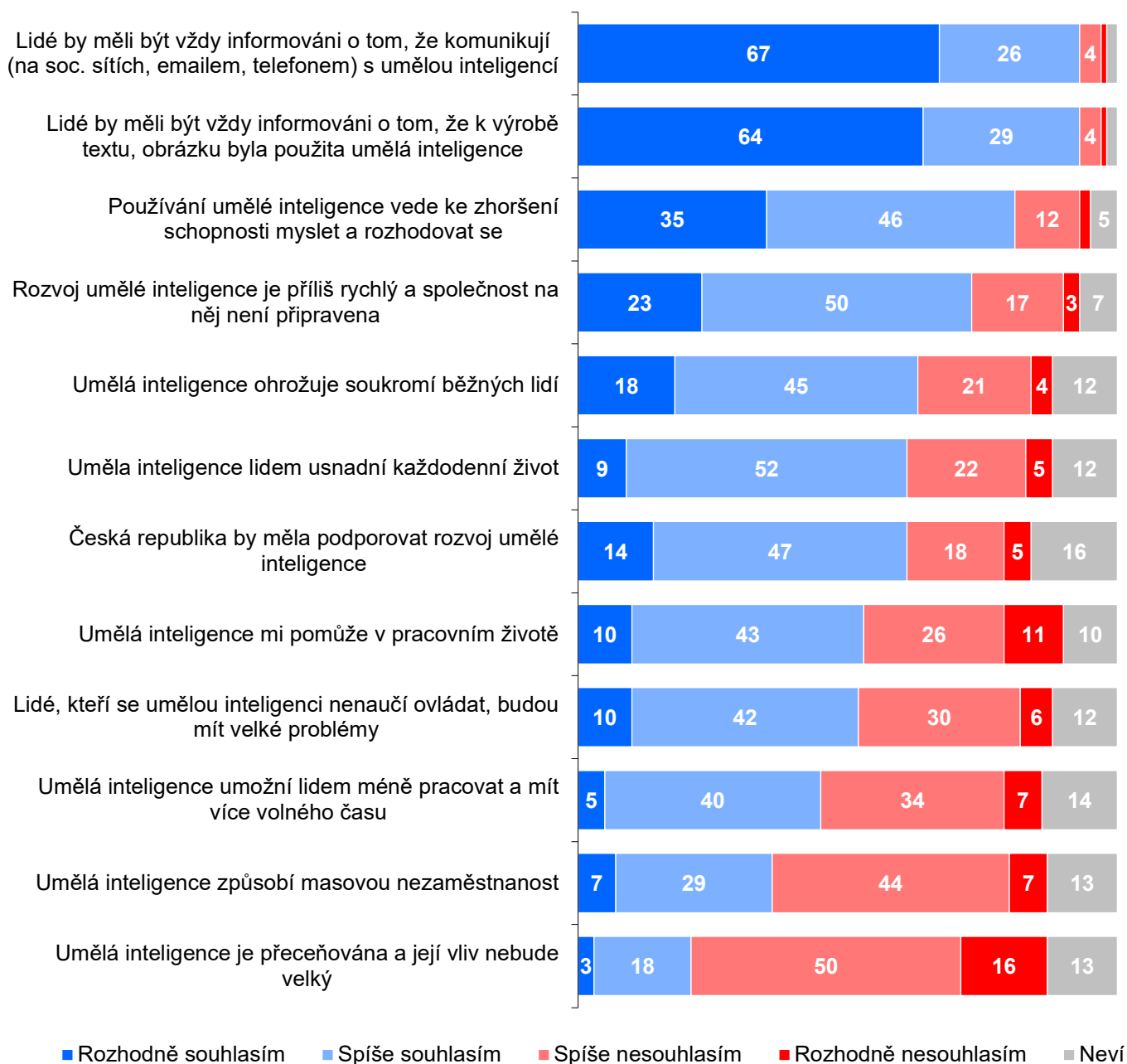
Vysokou míru souhlasu zaznamenal také výrok „používání umělé inteligence vede ke zhoršení schopnosti myslet a rozhodovat se“, se kterým souhlasily více než čtyři pětiny respondentů (81 %). U dalšího, v pořadí čtvrtého výroku, „rozvoj umělé inteligence je příliš rychlý a společnost na něj není připravena“, vyjádřily souhlas téměř tři čtvrtiny dotázaných (73 %). Na druhou stranu téměř dvě třetiny Čechů a Češek souhlasí s tím, že by Česká republika měla podporovat rozvoj AI (61 %) nebo že AI usnadní každodenní život (61 %).

Nejnižší míru souhlasu získaly výroky „umělá inteligence způsobí masovou nezaměstnanost“ (se kterým souhlasilo 36 % respondentů, zatímco nesouhlas vyjádřila nadpoloviční většina, 51 %) a vůbec nejnižší souhlas byl zaznamenán u výroku „umělá inteligence je přeceňována a její vliv nebude velký“, se kterým souhlasila pouze přibližně pětina respondentů (21 %) a naopak dvě třetiny dotázaných (66 %) nesouhlasily.

Souhlas s danými výroky se také liší podle toho, jak často lidé využívají nástroje umělé inteligence. Mezi lidmi, kteří je využívají alespoň jednou týdně pozorujeme častější souhlas s tím, že AI usnadní každodenní život (79 % oproti 43 % pro osoby, které využívají AI méně často nebo nikdy) nebo pracovní život (75 % oproti 30 %), že by Česká republika měla podporovat rozvoj AI (74 % oproti 49 %) nebo že AI těmto lidem umožní méně pracovat a mít více volného času (52 % oproti 38 %). Vyšší procento častých uživatelů dále nesouhlasí s tím, že je umělá inteligence přeceňována a její vliv nebude velký (71 % oproti 60 %).

Naopak lidé, kteří využívají nástroje AI méně často nebo nikdy, častěji souhlasí s výroky, že je vývoj AI příliš rychlý (82 % oproti 64 %), že AI ohrožuje soukromí běžných lidí (69 % oproti 57 %) a že AI způsobí masovou nezaměstnanost (41 % oproti 30 %). Menší rozdíl v souhlasu mezi uvedenými skupinami pozorujeme u výroků ohledně uvádění použití AI – s tím, že by lidé měli být informováni o použití AI při generování textu, obrázků, videí apod., souhlasí 94 % častějších uživatelů a 93 % méně častých uživatelů a stejně je tomu pro informování o tom, že lidé komunikují s AI. V otázce, zda používání umělé inteligence vede ke zhoršení schopnosti myslet, záleží na frekvenci používání nástrojů AI jen omezeně: mezi lidmi, kteří nástroje AI používají alespoň jednou týdně s tímto výrokem souhlasí 79 % a mezi méně častými uživateli se jedná o 85 %.

Graf 5: Postoje k umělé inteligenci – souhlas s výroky (%)⁵

Polozky seřazeny sestupně dle součtu podílů souhlasných odpovědí „rozhodně souhlasím“ a „spíše souhlasím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2603, 27. 3. - 8. 4. 2026, 1 031 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

⁵ Znění otázky: „Do jaké míry souhlasíte nebo nesouhlasíte s následujícími výroky o umělé inteligenci? a) Umělá inteligence lidem usnadní každodenní život; b) Umělá inteligence mi pomůže v pracovním životě; c) Umělá inteligence ohrožuje soukromí běžných lidí; d) Rozvoj umělé inteligence je příliš rychlý a společnost na něj není připravena; e) Česká republika by měla podporovat rozvoj umělé inteligence; f) Lidé by měli být vždy informováni o tom, že k výrobě textu, obrázku, videa apod. byla použita umělá inteligence; g) Lidé by měli být vždy informováni o tom, že komunikují (na sociálních sítích, emailem, telefonem) s umělou inteligencí; h) Umělá inteligence způsobí masovou nezaměstnanost; i) Používání umělé inteligence vede ke zhoršení schopnosti myslet a rozhodovat se; j) Umělá inteligence umožní lidem méně pracovat a mít více volného času; k) Umělá inteligence je přeceňována a její vliv nebude velký; l) Lidé, kteří se umělou inteligencí nenaučí ovládat, budou mít velké problémy.“ Varianty odpovědí: Rozhodně souhlasím; Spíše souhlasím; Spíše nesouhlasím; Rozhodně nesouhlasím; neví.

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Panel Naše společnost, PNS_2603</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>27. 3. - 8. 4. 2026</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Vicestupňový stratifikovaný náhodný výběr</i>
<i>Strata:</i>	<i>Kraj (NUTS 3), velikost místa bydliště</i>
<i>Opora výběru:</i>	<i>Registr sčítacích obvodů a budov</i>
<i>Zdroj pro vážení dat:</i>	<i>Designové váhy zohledňují počet osob v domácnosti a kalibrační váhy zohledňující křížení velikosti místa bydliště proti NUTS2, a dále věk, vzdělání, pohlaví.</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1 031 (1 008 CAWI + 23 CAPI)</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>AI_1, AI_2a, AI_2b, AI_3, AI_8</i>
<i>Kód tiskové zprávy:</i>	<i>ai260622</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>22. června 2026</i>
<i>Zpracovali:</i>	<i>Anna Katrňáková, Matyáš Marek</i>

Slovníček pojmů:

Popis výběru respondentů do Panelu naše společnost – Respondenti panelu jsou získáváni pomocí víceúrovňového stratifikovaného výběru skupin s opakováním. Oporou výběru je Registr sčítacích obvodů a budov (RSO). Strata výběru jsou kraje ČR křížené s velikostí obce (66 strat). V rámci každého strata je primární jednotka výběru obec. Při výběru obce je zohledňován její počet obyvatel (větší obec má větší pravděpodobnost výběru) a výběr umožňuje opakování výběru obce. V rámci obce je vždy vybráno náhodně 6 adres budov opět s pravděpodobností podle počtu obyvatel budovy (s opakováním). V budově je náhodně vybrána jedna domácnost (bez opakování) a v domácnosti je náhodně vybrán jeden její člen. Tento postup společně s designovými vahami zohledňujícími počet obyvatel domácnosti a post-stratifikačními vahami zajišťuje reprezentativitu výběru vzhledem k cílové populaci.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, aby chom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Vážení dat – způsob zvýšení reprezentativity souboru vzhledem k vybraným charakteristikám populace pomocí přiřazení váhy každému respondentovi. Váhy jsou vytvářeny pomocí metody iterativního proporčního vážení a pohybují se v rozsahu 0,333 až 3.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.